

Số: 06/2023/QĐST-VDS

Hải Dương, ngày 19 tháng 6 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẢI DƯƠNG, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp:* Bà Trịnh Thị Ngọc Mai.
- *Thư ký phiên họp:* Ông Nguyễn Quang Dũng- Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp:* Bà Trần Thị Hải Yến- Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 16/2023/TLST-VDS ngày 16/01/2023 về việc “yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 27/2023/QĐST-VDS ngày 09/6/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Hồ Văn S, sinh năm 1960. Địa chỉ: Số x P, phường HT, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

Người đại diện theo ủy quyền của ông S: Chị Phạm Trần Phương Th, sinh năm 1997; Nơi cư trú: Lô NV y khu đô thị mới T, phường BH, thành phố HD, tỉnh Hải Dương. Địa chỉ liên hệ: Số z LTV, phường HT, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Hồ Thị L, sinh năm 1970; Nơi cư trú cuối cùng: Thôn TĐ, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

- Bà Hồ Thị S1, sinh năm 1964. Địa chỉ: Khu n thị trấn PT, thị xã KM, tỉnh Hải Dương.

- Bà Hồ Thị S2, sinh năm 1965. Địa chỉ: Thôn NP, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

- Bà Hồ Thị V, sinh năm 1968. Địa chỉ Thôn TH, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

- Ông Hồ Văn L1, sinh năm 1973. Địa chỉ: Thôn TĐ, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

- Bà Hồ Thị L2, sinh năm 1975. Địa chỉ: Thôn TĐ, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

- Bà Hồ Thị T, sinh năm 1979. Địa chỉ: Thôn TH, xã GX, thành phố HD, tỉnh Hải Dương.

Người đại diện theo ủy quyền của bà S1, bà S2, bà V, ông L1, bà L2, bà T là ông Hồ Văn S.

(Tại phiên họp, ông S, chị Th vắng mặt, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt, bà L vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu, lời khai người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong quá trình giải quyết việc dân sự thể hiện:

Bà Hồ Thị L là con đẻ của cụ Hồ Văn S5 và cụ Hồ Thị Nh. Cụ S5, cụ Nh sinh được 08 người con chung gồm: bà Hồ Thị L, ông Hồ Văn S, bà Hồ Thị S1, bà Hồ Thị S2, bà Hồ Thị V, ông Hồ Văn L1, bà Hồ Thị L2 và bà Hồ Thị T. Cụ S5 chết năm 2003, cụ Nh chết năm 2017. Bà L sinh ra và lớn lên tại thôn TĐ, xã GX, huyện GL (nay là thành phố Hải Dương), tỉnh Hải Dương, kết hôn với ông Lê Văn Ph. Đến ngày 15/3/1990 bà L và ông Ph được Tòa án nhân dân huyện Tứ Lộc, tỉnh Hải Hưng giải quyết cho ly hôn (theo Trích lục án dân sự án số 06 ngày 15/3/1990). Sau đó bà L không kết hôn với ai khác, không có người con nào. Từ tháng 01/1995 bà L bỏ nhà đi đến nay không liên lạc gì với gia đình, địa phương. Gia đình đã đi hỏi khắp nơi về tin tức của bà L nhưng đều không có kết quả, không ai biết bà L đang ở đâu, còn sống hay đã chết. Nơi cư trú cuối cùng của bà L là thôn TĐ, xã GX, huyện GL (nay là thành phố HD), tỉnh Hải Dương. Thời điểm Tòa án ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin của bà L cho đến nay gia đình vẫn không nhận được tin tức gì của bà L. Nay gia đình cần làm thủ tục liên quan đến đất đai nên ông S có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Hồ Thị L đã chết theo quy định của pháp luật. Do tính chất công việc bận nên ông S, chị Th xin được vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự.

Kết quả xác minh tại thôn TĐ, UBND và Công an xã GX, thành phố Hải Dương thể hiện: Bà Hồ Thị L có nhân thân, lý lịch bản thân và gia đình như đương sự trình bày. Bà L đã bỏ nhà đi từ năm 1995, gia đình đã áp dụng nhiều biện pháp tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì của bà L. Trước đây bà L kết hôn với ông Lê Văn Ph ở cùng thôn, đến năm 1990 được Tòa án giải quyết cho ly hôn. Bà L không kết hôn với ai khác, không có người con nào. Đến nay địa phương cũng không có thông tin gì liên quan đến bà L.

Công văn số 3472/QLXNC-P5 ngày 21/02/2023 của Cục Quản lý xuất nhập cảnh- Bộ Công an thể hiện: Không có thông tin cấp hộ chiếu và xuất nhập cảnh của trường hợp bà Hồ Thị L.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương xác định Thẩm phán, Thư ký phiên họp, các đương sự đã tuân theo và chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự. Về nội dung vụ án: Khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391 và Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy

ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu là ông Hồ Văn S tuyên bố bà Hồ Thị L, sinh năm 1970; Nơi cư trú cuối cùng: Thôn TĐ, xã GX, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương là đã chết. Về lệ phí: Ông Hồ Văn S được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Hồ Văn S có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với bà Hồ Thị L có nơi cư trú cuối cùng tại: Thôn TĐ, xã GX, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương. Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương thụ lý giải quyết việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*” là đúng thẩm quyền, theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Người yêu cầu và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã được Tòa án triệu tập hợp lệ, chị Th, ông S có đơn đề nghị vắng mặt, bà L vắng mặt. Căn cứ Điều 361, Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] Về nội dung yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ có cơ sở xác định bà Hồ Thị L, sinh năm 1970, có bố mẹ đẻ là cụ Hồ Văn S5 và cụ Hồ Thị Nh, hai cụ sinh được 08 người con gồm ông Hồ Văn S, bà Hồ Thị L, bà Hồ Thị S1, bà Hồ Thị S2, bà Hồ Thị V, ông Hồ Văn L1, bà Hồ Thị L2 và bà Hồ Thị T. Cụ S5 chết năm 2003, cụ Nh chết năm 2017. Bà L kết hôn với ông Ph, ly hôn năm 1990, bà L không có người con nào. Các đương sự xác định bà L bỏ nhà đi và không để lại thông tin gì từ tháng 01 năm 1995. Gia đình đã tìm kiếm khắp nơi nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì của bà L, không ai biết bà L đi đâu, còn sống hay đã chết. Đại diện thôn TĐ, Công an, UBND xã GX, thành phố Hải Dương đều xác định: Bà L đã đi khỏi địa phương và không sinh sống tại địa phương từ năm 1995, đến nay không xác định được tin tức gì về bà L.

Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 01/2023/QĐ-TA ngày 03/02/2023 và thực hiện việc công bố thông báo theo quy định pháp luật nhưng đến nay vẫn không có tin tức xác thực bà L còn sống.

Theo điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự, Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp “*Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này*”. Tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự quy định: “... Thời hạn...được tính từ ngày biết được tin tức cuối cùng về người đó; nếu không xác

định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng...”. Do gia đình bà L chỉ xác định thời điểm bà L bỏ đi từ tháng 01 năm 1995, không xác định được ngày, nên thời điểm biết được tin tức cuối cùng về bà L tính đến nay được xác định là từ ngày 01/02/1995.

Từ những chứng cứ, nhận định nêu trên có cơ sở xác định bà Hồ Thị L đã biệt tích từ ngày 01/02/1995 cho đến nay (hơn 5 năm liền) và không có tin tức xác thực là còn sống. Ông Hồ Văn S yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với bà Hồ Thị L là có căn cứ, được Tòa án chấp nhận.

* Về xác định ngày chết của bà Hồ Thị L: Như đã phân tích trên, thời điểm biết được tin tức cuối cùng của bà L là ngày 01/02/1995. Theo quy định tại khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự thì “*Căn cứ vào các trường hợp quy định tại khoản 1 Điều này, Tòa án xác định ngày chết của người bị tuyên bố là đã chết*”. Như vậy, ngày chết của bà L được xác định là ngày biết được tin tức cuối cùng của bà Hồ Thị L sau 05 năm biệt tích, do đó Tòa án xác định ngày chết của bà Hồ Thị L là ngày 02/02/2000.

[3] Về lệ phí: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật. Tuy nhiên, do ông S là người cao tuổi (sinh năm 1960) nên được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 146, các Điều 361, 367, 370, 371, 372, 391 và 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu- ông Hồ Văn S.

Tuyên bố: Bà Hồ Thị L, sinh năm 1970, nơi cư trú cuối cùng: Thôn TĐ, xã GX, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương là đã chết.

Ngày chết của bà Hồ Thị L tính từ ngày 02/02/2000.

Khi quyết định này có hiệu lực pháp luật thì quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của bà Hồ Thị L được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của bà Hồ Thị L được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Hồ Văn S.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày niêm yết quyết định. Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải

Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND thành phố Hải Dương;
- UBND xã GX, tp Hải Dương
(để ghi vào sổ hộ tịch);
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký tên, đóng dấu)

Trịnh Thị Ngọc Mai